

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre ————— 3 frt — kr.
Félévre ————— 1 frt 50 kr.
Negyedévre ————— frt 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 2 frt.

Felolós szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők. (Deák-tér 29. szám.)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

A lap megjelenik minden szerdán.

A szatmári egyházmegye szent öröme.

A szentség hírében meghalt nagy és fedlhetetlen püspökünk, *Hám János* boldoggá avatási ügyét kezdettől fogva méltó érdeklődéssel kíséri mindenki az egész egyházmegyében, sőt annak határain túl is az ország katolikus népe. Kegyeletes főpásztorunk a szív mélyén rejtegetett, általános óhajnak tett eleget akkor, midőn magát e fontos lépésre elhatározta; nem riadt vissza a feladat nagyságától, mert érezte és remélte, hogy sokak buzgó imája esedez munkájára áldást.

Bizonyára a legszelebb körben fog nagy örömet kelteni hírünk, hogy a boldoggá avatás ügye fontos lépéssel haladt előre. Holnap, f. hó 27-én az utolsó tanu kihallgatásával bevégeződött az, aminek itt Szatmárt kellett ez ügyben történnie. Befejezést nyert az alapvető, előkészítő pör (processus informativus Ordinarius), melynek megindítására a püspök van hivatva, kinek egyházmegyéjében az, kinek ügye tárgyalás alá jön, a szentség hírében elhunyt.

Ez az alapvető pör — mint annak idején jeleztük — 1896. november 11-én, sz. Márton püspök napján vette itt Szatmárt kezdetét. A papnövelde kápolnájában e napon tették le esküjüket az előzetes meghívásra összegyűlt tanuk Püspök ur ő méltósága jelenlétében. A következő napon már megkezdődött a tanuk kihallgatása. Kihallgattatott pedig összesen 31 tanu: 14 egyházi, 1 szerzetes, 13 világi férfi és 3 nő. Tartatott összesen 54 ülés, mert egy tanu kihallgatása néha több ülést is vett igénybe s minden egyes a pört illető eset külföldön ülésben volt tárgyalandó. Minden egyes ülés átlag 4—5

órát vett igénybe. A püspöki házi kapolnaban tartott üléseken mindig *püspök ur ő méltósága* elnökölt s az illető tanu kívül jelen voltak: *Kádár Ambrus* kanonok, mint al-ügyvezető, (vice-postulator causae) ki a Rómában megbízott fő ügyvezetőt (postulátor), msgr. *Virili Rafeél* praelátust helyettesítette; *Binder András*, theol. tanár és papnevelő intézeti lelkiigazgató mint ügyész (promotor fiscalis) és *Hámon Róbert* mint jegyző (notarius actarius ad causam). Az utóbbi néhány ülésen a gyengélkedése miatt távollevő al-ügyvezetőt *Láng Antal*, theol. tanár helyettesítette.

Befejeztetvén a tanuk kihallgatása, az összes iratok (vagy 350 írott iv) itt le fognak másoltatni s a másolat ő méltósága elnökölte alatt tartandó üléseken fog az eredetivel összeolvasatni és hitelesíteni. A lemásolt példányt azután Rómába viszik a szent szertartások congregatiójának praefectusához, ez idő szerint a nagy tudományu *Mazella Kamil* kardinálishoz a Jézus társaságából. Az eredeti példány pecsétetek alatt itt Szatmárt fog megőriztetni. Rómában a tanuk vallomásait és az összes ügyiratokat latin nyelvre fordítják le s véleményezés czéljából a sz. szertartások congregatiójához teszik át, melyhez főleg a szent-avatási ügyek tartoznak. Ha e congregatio tanácsosai (consultatores) azt jelentik ki, hogy az átvizsgált ügyiratok alapján a boldoggá avatási pör, az ugynevezett apostoli pör (processus apostolicus) Rómában megindítható, Isten szolgálja a tiszteletreméltó (Venerabilis) czímet nyeri, amiről a pápa decretumot ad ki, melynek értelmében ezen kérdésre: „a tárgyalás alatt levő esetben s a jelzett czélből vajjon be van-e bizonyítva az erényeknek, ugy az iste-

nieknek: a hit, remeny és az Isten iránti s felebaráti szeretetnek, — mint az erkölcsieknek: az okosság, igazság, erősség, mértékletességnek és a többi ezekből folyó erényeknek *hősi foka*” megfelelő indokolás után kimondatik: Be van bizonyítva, hogy Isten szolgálja N. N. az isteni és erkölcsi, ugyszintén az ezekből folyó többi erényeket valódi hősi fokban bírta és gyakorolta.

Ezen határozat kiadása után már meg lesz engedve Isten hű szolgájának képeit terjeszteni ily fölrattal: „Istennek tiszteletreméltó szolgálja.” A képeken azonban még hiányozni fog a dícsfény (areola), mely a szentek fejét övezi. Meg lesz engedve továbbá a boldogult által használt ruhákat és egyéb tárgyakat ereklyék gyanánt osztogatni.

Mert a római pör folyamán, az említett sz. congregatio kiküld egy vagy két egyént azon helyre, ahol Isten szolgájának hűlt tetemei őriztetnek. Itt orvosok és néhány tanu jelenlétében fölnyitják a koporsót s jegyzőkönyvet vesznek föl arról, amit láttak és észleltek. A koporsót ismét lezárják, a jegyzőkönyvet a jelenlevők aláírják és eskü alatt kötelezik magukat, hogy az apostoli pör folyama alatt mindent, amit láttak, titokban fognak tartani.

Egyes lapok már a mult évben tévesen hirdettek, hogy *Msgr. Virili*, a római postulator itt volt Szatmáron. Meg fog ez történni akkor, ha Róma a koporsó megnyitását engedélyezte. Folyó hó 7-én volt 40 éve annak, hogy egyházmegyénknek második alapítója, a szent életű nagy püspök az egész város és vidék nagy részvéte, mely fájdalom és sok könnyullatás között a székesegyház sirboltjában örök nyugalomra helyeztetett. És most 40 év

TÁRCZA

Emaus.

A vonat türelmetlen zakatolással közeledett utam czéljához, Prágához.

Kezemben tartottam a lapot, melyet imént olvastam s mialatt gyorsan bontakoztak ki szemem előtt a száztornyú város körvonalai megaranyozva a lemenő nap sugaraitól, gondolataim folyamán újra meg újra felmerült, amit olvastam.

„Egyházmegyei intézményeink elavultak — így szól a cikk. Avagy nem anachronismus-e a középkor szeretete a *felvilágosodás* (?) százada végén? Az a kámzsás barát övére fűzött olvasójával mintha százados temetőből kelt volna fel s most csudálkozva nézi, mennyire megváltozott itt minden. Keresi helyét a mai társadalomban és sehogy se találja. Szelleme sötét, kedélye sivár, szive érzéketlen, élete őrzés”

Kiszálltam. Az állomáson két szerzetes várt. Benczések voltak. Olyan igazi középkori barátok a prágai Emaus-klostorból. Ruházatuk-

ban volt valami komoly méltóság. Bő ráncokban leomló nehéz, fekete csuhájukat földig érő, széles skapularé fedti. Kámzsájuk le van eresztve, fejkön széles karimájú kerek kalap. Reám ez a két alak a divatosan öltözött, tarka-barka sokaságban úgy hatott, mint két komoly szereplő a bohócok tömegében.

Fél órai változatos ut után hatalmas kolostor előtt állott meg kocink. A kolostor mellett pompás goth stíli templom. Mindkettőn látszik, hogy csak imént fejezték be renoválását.

Mikor a benczések 15 év előtt Prágában megtelepedtek, Emaus szomorú képet nyújtott. Templom és kolostor teljesen elhanyagolva, csaknem romokban hevert. A gyermekek félve mentek el mellette, annyit hallottak mesélni Emaus kísérteteiről. S valóban a ki látta a sekrestyében felállított csontvázakat kezükben homokórával, kaszával, csak borzongással gondolt vissza e rémes, elhagyott helyre.

S im az egyszerű, oly sokszor kicsinyelt szerzetesek alig másfél évtized alatt milyen csodaszzerű változást idéztek elő.

Eljöttek, megtelepedtek s hangyaszorgalommal láttak a munkához, művészeket az

anyakolostorból Beyron-ból kaptak. A rendnek itt külön művészi iskolája van, mely az egyházi, a legszigorubb egyházi festés és szobrászat terén világhírű, talán elsőrendű. A testvérek (fraterek) soraiban képviselve vannak az összes mesteremberek. Hogy ezek is kiváló ügyességre tesznek szert, a pontos fölvi gyázat és szakszerű vezetés mellett ki csudálkozhatnak azon? Ezzel a gárdával fogtak a munkához s a monumentális épületeket, templomot s kolostort mintaszerű renovációnak vetették alá. Szerzetes keze végzett csaknem mindent, a művészet s mesterség munkáját egyaránt. A templom ma Prágának, sőt egész Csehországnak egyik legszebb műemléke.

A kolostor nagy, kétemeletes épület. A porta fölött e rövid felírás: Clausura (elzárt hely.) Jobbra két szoba nyílik, ide jön le, akivel az idegen érintkezni kíván. Magába a klastromba csak az apatnak vagy helyettesének engedélyével lehet lépni.

Pedig mily szép világ tárul föl az elzárt ajtó mögött!

A régi szerzetesházak füstös homálya, szűk folyosói s ridegsége helyett világos, tágas folyosók vezetnek mindenfelé; a falakat művészi

után indult meg Rómában a beatificationalis pör, mely a szent életű főpápnak — mint bizton remeljük — a szentek koronáját fogja meghozni. Akik ismerték, mint szentet dicsőítettek őt eddig is. Halála után az ország főpásztorai s a káptalanok a székeskáptalanhoz intézett részvétirataikban vetélkedve magasztaltak a szent püspöknek kifogyhatatlan jótékonyt és hősi erényeit. Emléke élni fog mindenkor a hálás utódok szívében. Egyházmegyénknek valóban szent öröme lesz azért a nap, mely Isten szolgájának meghozza azt, amit életében oly gondosan került, — megdicsőítést a földön. Méltán kívánja tehát a hálás kegyelet, hogy ennek eléréséért a szenteiben csodálatos Istenhez buzgón fohaszkodjunk.

Fölkéretnek a kath. irányu lapok, hogy e közleményünket akár egész terjedelmében, akár kivonatban közölni sziveskedjenek.

A debreczeni kir. tábla elnöke s egy különös véletlenség.

Modern államok legnagyobb büszkeségüket a magas színvonalon álló igazságszolgáltatásba helyezik. S valóban az új társadalom gyökere: a szabadság s örök becsü virágai: a vagyon és személy-biztonság csak ott diszlenek, hol a köztamasztalat igazolja, hogy minden ezek ellen irányult merényletet megboszul az igazság karja. Természetesen arra, hogy az igazságszolgáltatás perfect tökélyű legyen, nem elég jó törvényeket hozni, hanem szükséges a bírói kart függetlenné tenni s oly egyénekből megalakítani, kik hivatásuk magaslatán állva tudnak és akarnak a törvényeknek érvényt szerezni. Minden művelt állam törekszik is ezt elérni.

Nálunk az 1869: 4 és 1871: 8, 9. t. cz. biztosítja a bírói kar függetlenségét s ugyancsak országos törvény szabja meg azon kellékeket, melyek kvalifikálnak a diszes bírói állásra. E kvalifikáció: vizsgával igazolt jártasság a honi törvényekben, kifogástalan mult és esküvel ígért lelkiismeretesség. De mégis talán nem jól beszélünk, . . . legalább a Szatmáron szerzett tapasztalatok arra engednek következtetni, hogy vannak elüljárók, kiket a törvény szava nem nyugtat meg s kik tulságos aggályoskodásból még egy nemleges kelléket is keresnek a pályázóban s ez, hogy az illető ne legyen róm. katolikus. A lelkiismeretet oly finomná tevő s annyi lángelmét tápláló vallás, hogy miért

freskók ékesítik. Már itt is minden áhitatra gerjeszt. Bámultam ebben a szerzetesek találékonyt. Az egyik folyosó végét aranyalakra festett Madonna kép zárja be. Trónuson ül a szűz Anya, ölében a gyermek Jézussal. Jobb kezét hívólag tárja ki, mintha magához édesgetne mindenkit, aki erre jön. Mintha templomban járnának a szentek szobrai között, melyek itt a lépcsőkön fogadnak, ott fülkében, égő lámpával előttük állítanak meg rövid fohászra. Közben az egyháztörténelemből merített, majd ismét allegorikus tárgyú freskók, stilszerű betűkkel írott jelmondatok, intések húzódnak végig a falakon. A csodásan szép faragásu feszületeket sem feledem egyhamar, melyeket itt látam az ablakfülkékben, mintha az első századok festői rajzolták volna a katakombák jelképes alakjait.

Szentélyben érezzük magunkat. A néma csönd még elevenebbé teszi ezt a benyomást. Szinte érezzük, hogy a hangos szónak itt nincs helye. A szerzetesek némán haladnak el egymás mellett. Figyelmes alapszabályaik azonban megengedik felelniök, ha a vendégük kérdezi őket. Ebéd és vacsora után egy-egy félóra, — ennyi az egész, amit különben társalogva

lenne hátrányos épen egy bíró működésére? . . . azt nem tudjuk felfogni. Valóban nagy hírnévre tenne szert a debreczeni kir. tábla elnöke, ha ezt a utkot ország-világ előtt nyilvánosságra hozná. De talán csak mi látunk rémképeket, azon a helyen, honnét az elfogulatlan méltanyosság néz felénk?

A mai felvilágosult korban nem lehet feltenni illetékes forumról, hogy tekintene valásra akkor, midőn az érdemen és tehetségen kívül más nem jöhet számba, . . . hiszen nem kerületi gondnok választásról, hanem bírói felterjesztésről van szó! Így és ehhez hasonlóképp gondolkodhatnak többen, ám hogy mi miért gondolkodunk másképp, azt indokoljuk.

Az igazságügyminiszter bírói kinevezéseknél csak rendkívüli esetben mellőzi az elnök által első sorban ajánlott egyént. Ugy de a debreczeni kir. tábla szervezése óta egyetlen róm. kath. bírót sem nyert törvényszékünk, pedig 7 bíró neveztetett ki.

3 bíró át lett helyezve Debreczenbe a kir. táblához s egy itt helyben kapta meg a táblabírói jelleget, de mind ezek protenstansok. Az a két vagy három róm. kath. bíró, ki törvényszékünknel működik, a tábla szervezése előtt nyerte el hivatalát, Unger Gusztáv a tábla szervezésekor kapta meg kinevezését s így méltóságos Puky Gyula elnök ur egy kath. egyént sem talált alkalmasnak a törvényszéki bírói tisztre s az itt működő 15 bíró közül róm. katht. nem tartott érdemesnek az előléptetésre. Azt vethetné azonban valaki ellen, hogy törvényszékünk rokonszenves elnöke a Puky aera alatt nyerte el állását, jöllehet katolikus. Ez ellenvetes semmi értékkel sem bír, mert nyílt titok, hogy Puky ur elnökünkkel szembe is egy buzgó protestáns férfit terjesztett fel, de tekintettel Galba kiváló tehetségeire s munkaerejére a miniszter mellőzte az elnök ajánlatát.

Ime a rideg tények, nem tettünk hozzájuk semmit, pusztán keretbe foglaltuk.

Ám a statisztika adatai előtt nem lehet szemet hunynunk . . . ez adatok pedig azt igazolják, hogy a katolikusok mellőzve vannak. Ha nem pályáztak volna kath. egyének, vagy nem volna meg bennök a kellő kvalifikáció, akkor a mellőzést értenők, azonban az ellenkező tényállás mellett kérjük, kit nem ejt gondolkozóba a tények logikája? S minthogy kinevezéseknél rendes körülmények közt a tábla el-

tölthetnek el. Amint a felóra végén elhangzott a csengő szava, elhangzott vele a társalgás utolsó szava is és ismét néma csönd állott be.

Minden szerzetesnek meg van a maga kis cellája. Butorzatuk egyszerű, csak a legszükségesebbre szorítkozik. Így kívánja a szegénység, melyet fogadtak. Egyedüli fényűzésük a ragyogó tisztaság, talán fényes lelküknek kitérő csillamlása.

Vacsoránál láttam először az elzárt világ népét együtt. A hosszú, boltíves teremben vagy hatvanon állottak a fal hosszában s a közepén elhelyezett asztalok mellett. Csak az apátnak van emelkedettebb, megkülönböztetett helye közepén, a többiek kor szerint következnek, először az atyák, azután a fráterek, kiket szakálluk különböztet meg.

A skapuláré alatt összetett kézzel némán állanak körben. Egyszerre fölhangzik az előénekes Benedicite-ja s nyomban utánna az egész gyülekezet énekl az asztali áldást. Ezt az éneket szeretném leírni, de még inkább szeretnék mindenkit elvezetni Emmausba, hogy hallja meg ő is, hogy hallgassa meg azután őket, mikor sz. miséjüket es a sz. zsolozsmát

nőkének felterjesztése mérvadó, az egész felelősség látszólag az elnök személyére hárul. Sőt e látszat mellett oly erős valószínűség kardoskodik, melynek alapján bármennyire is tiszteljük a tábla elnökének személyét, a teljes igazság kiderítése végett kötelességünk őt vádolni, illetve alkalmat adni neki, hogy ez épen nem kellemes, de alapos gyanu alól tisztázza magát, ha lehetséges.

Emberi lélekbe halandó szem nem láthat be az bizonyos, de ép oly bizonyos, hogy a sajtonak kritikát kell gyakorolni az ily horderővel bíró események felett és senki sem veheti tőlünk rossz néven, ha az adott előzményekből lehozzuk azt a consequentiát, melyet a józan ész diktál. S addig is, míg az elnök ur nyilatkozik, egy dilemma elé állítjuk: vagy elvből mellőzte felterjesztés-einél a katolikusokat vagy véletlenségből; ha elvből, akkor sötét elfogultsága magára vonja a művelt közönség sujtó itéletét, ha véletlenségből, akkor mi hívjuk fel a miniszter ur figyelmét erre a különös, érthetlenségére, illetve a tábla elnökének jövődöbeli felterjesztéseire.

Emlébeszéd

dr. Irsik Ferencz fölött.

Tartotta:

a „Szatmáregyházmegyei Irodalmi Kör” 1897. évi november hó 17-én tartott közgyűlésén

dr. Steinberger Ferencz,

a kör alelnöke:

Ha a zordon hatalom, a személyválogatást nem ismerő halál a társadalomnak egy jelentékeny tagját ragadja el körünkől, megdöbbenés kél a szívekben, éppen úgy, mint mikor a zugó szelvény egy hatalmas törzsű és terebélyes koronájú fát dönt le pusztító útjában, ami zuhánással és az álló csemeték zuzódásával szokott összekötve lenni.

1896. május 21-én megdöbbenéssel vette hírül városunk társadalma s csakhamar az ország nagy közönsége, hogy a szatmári káptalannak egyik oszlopos tagja, akinek a közjóra irányult életét oly szívesen nyújtotta volna hosszúra, nagyon hosszúra, Irsik Ferencz pápai praelátus, apát kanonok nincs többé az élők sorában. Fájdalmas sóhaj szókkent fel a szívek mélyéről, hogy miért is kell ennek az áldásos élet fátylának még most kialudnia. A fővárosi kath. sajtó

éneklük. Szeretném ha mindenki meghallgatná, aki érzékcsiklandoztató, bizarr énekekben is tudott gyönyörködni. El kellene ismernie, hogy az emausi egyházi ének minden más éneknél szebb és főnségesebb. Mert az az ének nem a földön termett, nem földi érzés adta meg hangját, amint-hogy nem is a földre irányul. Talán az angyalok ajkáról lesték el, akik kezdtek.

Prága népe — így hallottam beszélni — legjobban a benczések templomát szereti. Éneke miatt. Ez áhitatra hangol, fölfelé ragad, míg a modern egyházi ének, az ájtatoskodót gyakran is lefelé rántja a földre. Az emansi énekes mise után egy nagyvárosi zenes mise szinte sacri-legiumnak tetszik; úgy tűnik föl, mintha gunt akarnának üzni a legszentebbel.

Érdekesek s egyben épületesek szertartásaik is az énekszerű imádság alatt. Kezüket majd fönt, majd alant teszik össze a skapuláré alatt, majd ismét mélyen meghajolnak, miközben a kézfej kívül a térd fölött keresztezi egymást.

Az asztali áldás után szószerűre lép a fölolvásó és sorba veszi az ott fölhalmozott könyveket; mindegyikből kell legalább valamit ol-

mély megilletődéssel és igaz fájdalommal kesergett a legjobbak egyikének elhunytá fölött. A „Religió-Vallás“, ez a hazai hitéletnek félszázados multjával összeforrott sajtóorganum így szólott haláláról: „A magyar kath. papság egyik legszebb diszét törte le a halál. Egy fényes szövétneket oltott ki, mely messze világított . . . kinek tiszteletével egész lelkünk betelt, kinek emléketől nem tudunk, nem fogunk elvalni soha.“ A másik veterán kath. lap a „Magyar Állam“ pedig így kezdi necrologját: „A magyar katholicizmusnak egy oszlopos férfi, a tudomány és szeretet egy koszorús apostola fejezte be áldásban gazdag életét.“

A férfunak, kinek elhunytá fölött így fájdalom nyilal át a sziveken, a közönséges halandók szintjén felül kellett állania.

Irodalmi körünk azért csak kegyelet kötelességét teljesíté, midőn érdemekben gazdag első einökének, egyik megteremtőjének élete fölött az ő elhunytá óta ezen első közgyűlésen emlékbeszédnek tartását határozta el. Csak azt sajnálom, hogy az én tollamnak, mely a szinezésre nem elég erős, kell ezt a tanulságos életet méltatnia. De a drága kőnek nem kell fényt kölcsönözni kívülről; csak keretbe kell azt foglalni, hogy ragyogjon. Különben is egy gyöngéden érező szív gondoskodásából lesz majd a közeli jövőben mas, aki ezt az érdemekben gazdag életet érdemlegesen fogja méltatni és élettrajzát bőven megírni.

*

Irsik Ferencz bölcsője Szatmár megyében ringott, Zelestyén, ahol 1822 ben született. Tanulói pályáját a mármarosdombói elemi iskolában kezdte. Keresztapja és tanítója a szülők megegyezésével a fiut kántortanítói pályára készítette elő, az orgonálásba is bevezetvén őt. Azonban b. e. Veres János, akkori dombói plébános, észlelvén a fiu tehetséget s tapasztalván jó magaviseletét, rábirta a szülőket gyermekek további képeztesére. Így jutott az élénk eszű és tanulni vágyó gyermek Szatmárra, a Hám-féle konviktusba, a gymnasiumi tanulmányok elsajátítására. A középiskolai VI. osztály elvégzése után az első eminens, a papnak szánt és nevelt, példás maga-viseletű fiu lehetett-e mássá, mint növendék-pappá? Mint a szatmári szeminárium növendéke két bölcséleti és egy hittudományi osztályt kitűnő sikerrel végezvén, a pesti központi papnevelő inté-

zetbe küldötték őt a theologiai tanfolyam befejezése végett. Itt is a tudományokban tanusított előmenetele s példás magaviselete által annyira kitűntette magát, hogy mint negyedéves hittanhallgatót egy szép bizalmi állásra, a papnevelő intézet fővezetőjévé (I. ductor) rendelték. A törvényhez való ragaszkodása, törekvéseiben való szívóssága és hajlíthatlan akarateréje bizonyára már ekkor is kidomborodott az ő határozott jellemében. A központi papnevelőben a már akkor fenállott magyar egyházirodalmi iskolának is tevékeny tagja volt a kéziratok helyesírási javításának tisztjével bizatván meg. A kötelességtudó és tehetséges, végzett theológus a hitágazattanból dicsérrel kiállott szigorlással hagyta el az egyetemet.

1846 ban a nagy püspök, b. e. Hám-tól áldozópappá szenteltetvén, Fehér-Gyarmaton töltött félévi káplánkodás után a püspöki udvarba szólítottott szertartónak. Két és félévet töltött itt a szentéletű püspök oldala mellett, az irodai teendők mellett a papnevelőben helyettes tanárképen is működvén. Egyfelől az a szerencsés helyzete, hogy két és féléven át lehetett a nagy püspök szent életének mindennapi szemtanúja, másfelől irói talentuma joggal emelték őt később arra a kitűntető tisztségre, hogy b. e. Hám püspöknek az élettrajzát ő írja meg, am ly feladatot ő — mint ismeretes — minden várakozást kielégítő sikerrel oldott meg.

A nagy püspök oldala mellől csak akkor távozott, amidőn ez Magyarország primásává és esztergomi érsekké neveztetett ki. Kérelmére ekkor az ungvári gymnasiumhoz rendeltetett hittanárnak, amely állásban erősen kimutatta az ő ismert szívósságát a birt jogok védelmére fölvetett küzdelemben, — a Dobránszky, g. kath. eperjesi kanonok és akkori kassai kerületi isk. főigazgató által tényleg eloroszosított ungvári gymnasium visszafoglalása harcában munkás részt vevén.

Ungvári tanárkodása alatt, harmadfélévi működés után, kapta volt pesti elüljáróinak ajánlatára Scitovszky primástól a pesti központi papnevelőbe tanulmányi felügyelővé és az egyetemen a hittudományi karhoz helyettes tanárra történt kinevezését.

Mint ilyen másfél évig a lelkipásztorkodás tanszékét töltvén be, súlyos betegségbe (hagymáz) esett, melyből szerencsésen föllábadván, orvosa tanácsára „a nagy előszeretettel és

kedvvel üzött tanárkodást a gyakorlati lelkipásztorkodással volt kénytelen fölcserélni.“ Midőn Lopusny dékántól bucsut vett, a szigorú tanférfiu azt mondá neki: Volnának csak szigorlati, (melyeket a folytonos tanárhelyettesítés és megrendült egészsége miatt le nem tehetett) nem bocsátanók önt innen el. — Bold. Károlyi Lajos gróf nem titkolta el csodálkozását a fölött, hogy a különben még fiatal pesti tanulmányi felügyelő, kire a fővárosban való működése után szép jövő mosolyog, tőle mint kegyurtól az igénytelen szakaszi plébániai javadalmat kérte, amit készörömost meg is adott neki. Így került ő 1854-ben a Bükkalýára, Szakasra, a hol is egészségének ápolgatása mellett csakhamar rendbe szedte kis plébániájának ügyeit fenmaradt idejét a lelkéhez nőtt irodalomnak szentelvén. Főgondját az ifjuság oktatására és nevelésére fordítván helyi iskoláját rövid idő alatt oly virágzásra hozta, hogy Haas Mihály püspök, a híres tanférfiu a szakaszi iskolát a többieknek mintául ajánlá.

Fáradalmait csakhamar követte az elismerés. Midőn az említett megyés püspök úr a szakaszi plébániát egyháziilag látogató és a plébánia körében uralkodó rendet s kiváltképp az iskolának rendezettségét tapasztalá, így szólott a fiatal plébánoshoz: „Önnek Erdődre kellend átmennie s az ottani lelkészetet rendeznie.“ Ugy is történt. Az erdődi plébánia a 39 évig ott egyhuzamban működött agg plébánosnak nyugdíjaztatásával megürülvén, maga a kegyúr szólította fel és kínálta meg őt — pályázaton kívül — az erdődi plébániai javadalommal. Bucsut vevén eddigi hivatól s szomszéd új plébániájára költözvén át 1859-ben, nem sokára azon üzenetet vevé volt hivatól és különösen az ifjuságtól, hogy jöjjön hozzájuk vissza; ők minden holmiját vállalkon készek neki visszaszállítani.

Ujabb népes plébániáján a rendezés és ujjaalkotás müve több nehézséggel volt összekötve. E nehézségeket azonban leküzdvén, egy szép alkotásával örök emléket emelt magának e községben. Az erdődi góth stílü, 500 éves templomnak, mely számtalan viszontagságot állott ki, s melyet régiségénél és stilszerűségénél fogva Henszelman és Römer archeologok is figyelemre méltónak találtak, ennek az érdekes templomnak nem volt tornya, nagy kárára a különben szép alkotás összbnyomásának. Ezt

vasni. Egyik, másikkól csak néhány mondatra jut az időből. A rend martyrologiuma sz. Benedek alapszabályai, épületes és tudományos müvek jönnek egymás után; a felolvasás hangja is rythmikus. Étkezés közben társalgás soha sincsen.

Ételeik a legegyszerűbbek: kis csésze áll előttük, abba kapják a levest, főzeléket s egyféle hust. Fakupájukba sört tölt a fráter, ki kancsóval kezében jár körül a teremben. Ismételni szabad, de ritkán láttam, hogy valaki másodsor töltetett volna. Aki későn jön, büntetést kap, ha még oly okadatolt is késése. Térdelnie kell, míg az apát kis csont kalapácsal jelt nem ad a felállásra.

Az apát absolut hatalommal uralkodik e zárt falak lakóin, kik különben mind egyenlők; semmi kiváltsága egyiknek a másik fölött. Csak foglalkozásuk különbözteti meg őket.

Hivatásukat e három szóban foglalta össze egyikük: az *ima*, az *ige* s a *jó példa*. Isten dicsérete legfőbb feladatuk. Ez foglalja le a napnak legnagyobb részét. „Az istentiszteletnél semmi sem előbbrevaló“ mondják alapszabályaik. — Az ige alatt az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit értette. Végzik a lelkipásztori teen-

dőknek minden ágait s erre a hatalmas, népes Prágában bő alkalmuk nyílik. Naponkint átlag kétszáz szegény kap tőlük élelmezést a kolostor előtt álló s kizárólag e czélt szolgáló épületben.

Az atyák között vannak hírneves írók. Négyen hatalmas munkán dolgoznak már évek óta, nagy szabásu „Szentek életé“-nek megírásán. Mások a tudományok élnek predikálás, gyóntatás, annak ismét hitoktatás a feladata.

Még talán érdekesebbek a fráterek műhelyei. Szorgalmasabb mesterembereket nem egyhamar látni. Milyen megelégedetten, boldogan dolgoznak, pedig keresetükből semmit sem kapnak. Van a szerzetben: könyvnyomdász, szobrász, festő, aranymüves, bádogos, lakatos, kovács, asztaloe, suszter, szabó, kerékgyártó, ács, mézszáros, pék, kőműves, kertész. A nagy konyhában 4—5 fráter végzi a munkát. — Amire szükség van, mindent maguk állítanak elő. Takarítást, tisztogatást, mosást mindent szerzetes keze végez. Az egész elzárt coloniában nincs is kívülök emberi lény azon a 20—25 ifjun kívül, kiket gyermekkoruktól ők nevelnek. Ezeket — oblati — felajánlottaknak hívják,

mert szüleik följánlották őket a szerzetnek. A szerzetesek vezetése mellett végzik el gymnasiumi tanulmányaikat s legnagyobb részük a szerzet tagjává lesz.

Feledhetlen emlékekkel távoztam Emausból. Földi menyország, kis paradicsom, másnak nem nevezhetem e helyet. Nemes szív, nagy alkotásra hivatott, munkás ész, magasztos czelokra törekvő lélek lakik benne a boldogság uralma alatt.

Egy fiatal gróf szolgált a hadseregben mint huszárcapitány. Nagy neve, szép tehetsége fényes jövőt biztosított neki. Vig életet élt: aki látta, irigylendőnek találta sorsát. S a deli huszárcapitány egy szép napon festői uniformisát fölcserélte Emausban a durva csuhával. Talán meg is bánta? Kérdezték ezt tőle s én hallottam a választ. Szemé ragyogott, mikor mondta:

Uram, csak most vagyok boldog!

Igy élnek azok, kiknek „szelleme sötét, kedélye fagyos, szive érzéketlen, élete önzés.“

H. R.

a templomot a buzgó hívek áldozatkészségéből saját áldozatkészségének hozzájárulásával, Ybl híres építész terve szerint készült diszes sugar toronnyal látta el; a szűkké vált templomot a kegyúr jóvoltából és költségviselésével megnagyobbítván, a szentélyt felében a hívek, feleben saját áldozatából színes ablakkal díszíté föl. Midőn utóbb Károlyi Alajos gróf kegyúr Erdődön megjelent, az ujjáalkotott szép templomot meglátta, azon kérdést intézte a plébánoshoz, hogy nem volna-e hajlandó az ő kegyúri birtokára, Stomfára lelkészül átmenni? Ritka embernek jut ki az a szerencse, hogy ne ő keresse az állást, hanem az állásra keressék meg őt. Hogy I. F. Stomfára mégis át nem ment, annak egyedüli oka — a boldogult sajátkezű bevallása szerint — az volt, hogy ő a Stomfán szükséges tót nyelvben nem vala járatos.

Plébániájának rendbentartása mellett itt is az irodalomra fordítá szellemi erejét és az időt értékesíté a gazdálkodás terén is, különösen a szőlőművelésre fordítván nagy gondot, ami akkor bőségesen jutalmazta a gazda munkáját. Már ekkor vetette meg ágyát azon fényes anyagi helyzetnek, mely később az ő rendkívüli jótékonyágának folyton csörgedező forrása volt.

Nem vonult vissza plébániája szűk szobáiba a mindennapi élettől; nem riadt vissza a politikai küzdelmekről sem, ha a szükség úgy hozta magával, mert neki semmi sem volt nehéz, semmi sem fáradságos, ha meggyőző dicsőségének érvényesítéséről volt szó. Képes volt egy országgyűlési képviselőválasztás alkalmával Krassón egész éjjel éberül kintartani mint bizalmi férfi a választási urna körül s oly erélyességet kifejezni, mely az ellenpártnak az éji homályban felhasznált fogásai és üzelei daczára a saját jelöltjét, Degenfeld Béla grófot juttatá a választási harc diadalához.

De nemcsak szívós volt a küzdelemben, hanem rettenthetlen a kritikus helyzetekkel szemben. Reá nagyon illettek Horác szavai: „Si fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinae.” Oly kemény fajtája volt ő az emberi karaktereknek, melyet csak az aczélhoz lehet hasonlítani, mely ha egy kovával ütközik össze, szikra pattan ki belőle.

E mellett azonban jóságos szíve már Erdődön is megnyitá a szenvedőknek; hasonszenvi gyógyító szereivel gyógyította híveit és dajkálta a maga gyenge egészségét.

Ezek után éppen nem lehetett azon csodálkozni, hogy Schlauch Lőrincz nagynevű kardinális, akkori szatmári püspök, volt iskolatársát 1875-ben szatmári székesegyházi kanonoknak nevezette ki.

Dicsőségére válik a munkában megedzett férfunak, hogy a kanonoki stallumot nem tekinté nyugalmi állásnak, hanem folytonos munkásságban, sokszor izgalmas tevékenységben töltötte napjait egész az élet végéig. Egymásután és egymás mellett többféle egyházi hivatalokat töltött be. Volt az egyházi alapítványi pénztár gondnoka, annak ügykezelőségét czélszerű szabályzattal látván el; volt a káptalani jószágok igazgató dékánja, majd theologiai prodirektor hosszu időn át, mely tisztet a fenálló jogszokások keretében mindig lelkiismeretességgel és öntudatos szigorral töltötte be; a püspöki szentszéknél a házasságvédő tiszt az övé volt halála napjáig. S minden ügykörben minden kérdéshez hozzá szólott az ő bonczolásra teremtett elmeével, gyakorlati érzékével s ahol arra alkalom nyílt, a takarékoság szellemével. Tagja volt a városi törvényhatóságnak s itt is mindenkor szót emelt, ha az ügyek menete kereszteződött az ő egyéni nézeteivel. Meg is becsülte őt a törvényha-

tóság, többször nevezetes missióju bizottságok tagjául választván meg őt. — A társadalmi tevékenységből sem vonta ki magát. A kath. kaszinó iránt elejétől végig mindenkor élénken érdeklődött. Mindig a sorompón a küzdők között lehetett őt látni, ha a látóhatár borulni látszott az intézmény fölött. S nagy volt mindig az öröme, ha elvonultak a komoly felhők; s mélyen elszomorodott, ha csorba esett az intézmény érdekén.

Sokszor ült a kath. kaszinóban nagy közönség előtt a felolvasó asztalnál, hogy a körnek nemes czélja megvalósítását a kath. eszmék és világnézet terjesztésével előmozdítsa. A Cecilegyesületnek, Pázmány-sajtónak, Irodalmi körnek dolgozó elnöke volt. S amit először kellett volna említenem, ő volt egyike azoknak, akik szívök melegségével létet adtak a mi szerény körünknek. Ennek a nagyfoku meleg érdeklődésnek, állandó tevékenységnek körünkkel szemben volt eredménye az, hogy irodalmi körünk őt, tekintettel irodalmi érdemeire is, alapszabályilag élethossziglan való elnökének választotta meg. Tevékenykedett az üzleti intézményeknél is; választmányi tagja volt a gőzmalom egyesületnek és a népbanknak. Nem vetette meg ezt a munkakört sem, nem azon czélból, hogy arányaiban gyönyörködhessek, hanem mert neki nagy czéljai voltak a fillérek összehordásával. Arra is szánt időt, hogy gazdálkodjak és építkezéseit ő maga vezesse, szórakozásra és üdülésre fordított idejét is kamatoztatni akarván, mert nagy alkotások tervét hordozta szellemében. Elve volt: minél többet gyűjteni, hogy minél több jót tehessen.

(Vége köv.)

A második ülészek kezdetén megválasztotta a képviselőház tisztikarát és megalkította a bizottságokat. Sablonszerű munka az egész. Parancsszóra történik, mint más egyéb. A szabadelvű képviselő kezébe veszi a minisztertanács által jóváhagyott listát és benyújtja anélkül, hogy rajta valami változtatást tenne. A többség biztos. Ha nem most a szabadelvű pártnak két oszlopos tagján, kik mint jogászok jó névnek örvendenek, *Chorin* Ferenczen, Szatmár orsz. képviselőjén és *Emmer* Kornelon nagy sérelem esett. Az igazságügyminiszter kihagyta őket a jogügyi szakbizottságból. Tudvalevő dolog, hogy ez a két képviselő ellene volt a miniszter azon javaslatának, melylyel a sajtót akarta megrendszabályozni. Most elérkezett a boszu órája. Ha vakmerők voltak független véleménynyilvánítani, pusztulnotok kell. A szabadelvű képviselők — mint mondják — felzudultak egy kissé, de aztán lecsendesült minden, szavaztak a miniszter által kiadott listával. Híre járt, hogy *Chorin* ezért a méltatlansáért kilépett a szabadelvű pártból. A hír nem bizonyult valórinak. Megmaradt a régi gárdában. A szatmári szabadelvű párt sietett is biztosítani táviratilag híthű képviselőjét tántoríthatatlan ragaszkodásáról és bizalmáról. Nekünk ehhez semmi szavunk nincsen; teljesen házi ügy. De van szavunk ahhoz, a mivel *Chorin* a pártban való benmaradását megokolta. „*Méltóságán alulinak tartaná kilépni a szabadelvű pártból.*” Hát bizony az által nem esett volna a méltóságon semmi sérelem, sőt mi ellenkezőleg fogjuk fel a dolgot. Az önértet épen azt kívánja, hogy az ember ne menjen oda vissza, ahonnan egyszer kidobták. Különbözön közérdeknek a magánügyet alárendelni mindig nemes tett. Csakhogy a szabadelvűség nem közszükséglet ám: Szakítani egy olyan rendszerrel, mely harmincz éves üzérkedése után az országot anyomor, meg a szocialismus karjaiba kergette, olyan cselekedet, mely mindenkinek nagybecsülését érdemli.

A kiegyezési tárgyalások előkészítése végett az osztrák miniszterek Budapesten jártak. Végleges megállapodások nem jöttek létre. Híre jár, hogy a magyar kormány hajlandó beleegyezni, hogy a kvóta 34—35 százalékig emeltessek. Egy néhány millióért nem is érdemes újat huzni Ausztriával. Hova lesz akkor a nagyhatalmi állás? . . . De az osztrák miniszterek ezzel sem elégesznek meg, nem fogadták el a magyar kormánynak Bádennel kötött megállapodásait. Ez újabb milliókat jelent.

Mezőgazdasági hitelszövetkezeteket akar létesíteni a kormány, hogy a gazdáknak nyugtandó hitelt olcsóbbá tegye és útját vágja az uzsora terjedésének. Ezt mondja *Lukács* László pénzügyminiszter. Régen kellett volna. De kíváncsiak vagyunk, mikor fog ez a javaslat a ház elé kerülni, mert ígéretekben soha sincs hiány, csak hogy mikor arra kerül a dolog, hogy a *nép érdekében* is kellene tenni valamit, nagyon szűk marokkal mérnek odafent.

A szocialismus mindenfelé rohamosan terjed. Baranyamegyében a szocialisták a felekezetenélkülségre izgatják a lakosságot. A siklósi, szent-lőrinczi és baranyavári járásokban a reformátusok már eddig is tömegesen hagyták el hitöket és lettek felekezetenélküliekké, hogy szabaduljanak az egyházi adótól. Nagy öröm lehet ez azoknak kik a felekezetenélkülség behozását támogatták. Vármegyénkben már *Mátészalkán*, is felütötte a fejét a szocialismus. Egyletet alakítottak, s megválasztották tisztviselőiket. A hatóság mindent megtesz, hogy a veszély terjedésének útját vágja. E hó 22-én Nagy-Károlyban Hugonnay Béla gróf főispán, Nagy László alispán, Illosvay Aladár főjegyző, Illosvay Endre, anyiri főszolgabíró és a csendőrszakasz parancsnoka értekezletet tartottak, mely alkalommal jóváhagyták a főszolgabíró intézkedéseit és Nagy-Dobosra K.-Jánosiba, Vasváribá 7—7 leányból álló csendőr különítményt rendeltek. Szép, szép, csak hogy mi régen mondjuk, hogy ezt a bajt puskatással elhárítani nem lehet. Tessék majd rá megemlékezni.

Hirek.

Gyászmise volt e hó 20-án a székesegyházban Szatmár egykori szentéletű püspöknek *Hám* Jánosnak lelkiüdvéért. A misét, melyen a kath. intézetek növendékei is megjelentek, Ő méltósága a püspök ur mondotta.

A b. Vécsey család öröme. Mint hiteles forrásból értesülünk a b. Vécsey családban f. hó 22-én nem mindennapi családi ünnepség folyt le. Gróf *Sztáray* Sándor, tartalékos huszár százados e napon jegyezte el b. *Vécsey* Paulinát, e nagyműveltségű, jótékonyágáról messze ismert, angyalszólású bárnőt. Meg vagyunk róla győződve, hogy e hír nemcsak városunkban, megyénkben, de az ország széles nagy köreiből szinte örömet fog szerezni mindazoknak, kik ismerik a Vécsey család magasan kiemelkedő nemességét, erős nemzeti vonásait, áldott jótékonyágait és tudják, hogy *Sztáray* Sándor a boldog vőlegény is hasonló erényekkel fűzi nemes szívére mennyasszonyát, kivel, hogy boldog legyen — szívünk mélyéből mi is kívánjuk!

Pál estélyén a kir. kath. főgymn. igazgatója *Ratkovszki* Pál barátságos vacsorára hitta meg a tanári kart és többeket barátai közül a Söröcsarnok külön étkező termébe. A jókedvű társaság vidám hangulatban éjfélig volt együtt. Másnap a tanári kar testületileg tisztelgett az igazgatónál, mely alkalommal *Sarmasgh* Géza főgymn. tanár mondott üd-

vözlő beszédet. Ezután *Mondik* Endre énektanár vezetése alatt az ifjuság jelent meg, szebbnél szebb dalokat énekelve, melyeknek elhangzása után Flontás Demeter és Horváth Gyula VIII. oszt. tanulók üdvözölték az igazgatót.

Hymen. *Kmetonyi* Emil zsupanjei m. kir. erdőgondnok jegyet váltott *Cornides* György ungvári kir. erdőgondnok leányával, Mariska kisasszonnyal. — *Roncsik* Sándor nagykereskedő pénzügyi fogalmazó nőül vette *Komoróczy* Jolán urnot Temesváron.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Wetzer* Ernőt a beregszászi pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben pénzügyi fogalmazónak, — az igazságügyminiszter *Zombori* Endrét a nagyszőlősi, *Ötvös* Károlyt a fehérgyarmati kir. járásbíróhoz irnoknak nevezte ki.

Gyászhir. *Joó* István, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület gymnasiumainak felügyelője e hó 21-en 62. éves korában Debreczenben elhunyt. Városunk szülötte volt, s 1866—72-ig itt lelkészkedett. Ekkor a debreczeni tanítóképző tanára, később igazgatója, majd 94-ben a gymnasiumok főfelügyelője lett. A helybeli ev. ref. főgymn. *Borsos* Benő igazgatót és *Mátray* Lajos tanárt küldötte ki, hogy az elhunyt ravatalát megkoszorúzzák. *Joó* Istvánnak városunkban kiterjedt rokonsága van. — *Kricsfalussy* Lajos nyug. kir. törvényszéki bíró e hó 17-én életének 86-ik évében városunkban elhunyt. — *Kislőrinte* és *bezerédi Bezerédy* Dezső e hó 22-én életének 43-ik évében Czégény-Dányadon elhunyt. — *Borus* József, özv. *Borus* Józsefné, szül. *Böszörményi* Jolán 10 éves kis fia e hó 20-an városunkban elhalt. — *Sepsy* Mór egri lakos három hetes kis fia e hó 20-án elhalt.

Tanári gyűlés. A Szatmárvármegyei Tanári Kör f. évi február hó 2-án d. e. fél 10 órakor Szatmáron, a kir. kath. főgymnáziumban rendes gyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Az alapszabályok végleges megállapítása. 2. A Tanáregyesületi Közlöny folyó évi január 16-iki számában foglalt kérdések tárgyalása. Előadó: *Sarmaságh Géza*. 3. A kör kebeléből a központi választmányba két tag választása. 4. Indítványok.

Kinevezés. Szatmár vármegye főispánja, gr. *Hugonny* Béla Zala vármegye tapolezai járásának állatorvosát *Baum* Károlyt a szinyér-váraljai kerület állatorvosának nevezte ki.

A Kölcsey-kör a jövő vasárnap 11 órakor tartja matinéját a városháza tanácstermében a következő programmal: 1. Családi történet, felolvassa dr. *Fechtel* János. 2. Fecskefészek a templomban, költemény *Hugó* Viktortól, szavalja *Bajnóczy* Valéria kisasszony. 3. A vándor, műdal *Schubert*től, éneklé *Orosz* Alajos.

Hogy csinálják a szocializmust?.. Háromszázötven szatmári gazda folyamodott a nagykereskedő pénzügyigazgatóságához, hogy az idei rosz termés és inséges esztendő csapásai miatt engedjenek el az adójukból. A kérelem teljesítve nem lett, hanem a bélyegtelen folyamodványokat megleletezték, s a szegény embereket 2—2 frt. bélyegbüntetésben elmarasztalták. A törvény betűinek elég lett téve, hanem ha a pénzügyigazgatóság azt a marasztaló ítéletet meghozta, adjon hozzá pénzt is, hogy az a szegény ember, aki az adóját sem volt képes kifizetni, eleget tehessen a büntetésnek. Különbösen ne csudálkozzék, hogy ha majd a végrehajtóját kiverik a városból s tüzet fog szélében a vármegye területén az a jelmondat, melyet csak nemrég hangoztattak a Nyíren, hogy agyon kell verni az urakat.

Igy csinálják rövid észszel és sok lelketlenség-gel a szocializmust.

A népbank részvénytársaság vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, mely alkalmával a kilépett igazgatósági tagok, *Lengyel* Károly, *Litteczky* Endre. *Vásárhelyi* Kálmán és dr. *Wallon* Gyula ismét megválasztották. Nyereség a múlt évben 23084 frt 91 kr. Ebből osztalékkul részvényenkint 12 frt esik, ami 1200 részvény után 14400 frtot tesz ki, a fentmaradó összegből a tartalék-alaphoz esatoltaték 4067 frt 93 kr, a többi jelenlétek díjazására, tiszti nyugdíjra és jótékony célokra fordítatik.

A Vigadó pályaterveinek jelgés levelei felbontatván, kiderült, hogy az első díjjal (2000 frt) jutalmazott terv szerzői *Bálint* Zoltán és *Frommer* Lajos bpesti építészek, a második díjat (1200 korona) *Tamás* József és *Jónás* Dávid bpesti építészek nyerték, a harmadik pályaművet, mely 500 korona tiszteletdíjért megvásároltatott, *Tóásó* Pál helybeli lakos készítette. A Turul madár jeligejű pályamű dicséretet nyert.

A dalegyesület e hó 31-én a Vigadóban tagilletményes dalestélyt rendez. 1. A vig dalárók; férfikar *Müllertől*, 2. Erdei rózsa; férfikar *Fischertől*, 3. Sextett „Luczia” című operából *Donizetteitől*; zongorakiséret mellett előadják *Szekula* Sárika, *Lipcey* József kisasszonyok, dr. *Vajay* Imre, *Mondik* Endre, *Orosz* Alajos és *Ekkel* Lajos urak. 4. Ki a gonddal, férfikar *Riebertől*. 5. Magyar népdalok, férfikarra átírta *Méder* M. A dalestély kezdete egykettő 8 órakor.

Körözött aljárásbíró. *Zubay* Béla nagybereznai aljárásbíró még a múlt évben minden bejelentés nélkül elhagyta hivatalát s azóta ismeretlen helyen tartózkodik. Most a kassai kir. ítélőtábla mint I. fokú fegyelmi bíróság egy körözvényt bocsátott ki, melyben nevezett aljárásbíró felhívja, hogy 30 nap alatt nyilatkozattétel végett vagy személyesen jelentkezék, vagy ügygondnokul kirendelt *Blázy* Kálmán dr. kassai ügyvédet ügyeinek védelmére utasítsa.

Felolvasó estély. A kath. Kaszinó és a Szatmáregyházmegyei irodalmi kör február hó 6-án, vasárnap este felolvasó ünnepséget rendez a Cecil-egyesület nagytermében, melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét. A felolvasó estély programját a rendezőség a napokban küldi szét. A Cecil-egyesületben tartott ünnepély után társas szórakozás lesz a kath. Kaszinó termeiben.

A névmagyarosítás ügyének előmozdítása végett *Percel* Dezső belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, hogy a kérvények soron kívül intéztessenek el s késedelmezés által a nemes cél elé akadály ne gördíttessék.

A szatmári kath. legényegyesület f. hó 23-án tartotta a Vigadóban szokásos farsangi táncmulatságát, mely mint mindenkor, most is igen sikerültnek mondható. Az egyesület működvelő tagjai „A betyár kendője” cz. népszínművet adták elő. A jelenlévők teljes meglegedésüket fejezték ki az előadás sikere felett, különösen annak összhangzatos, szépen domborodó előadása és alakítása lepte meg a közönséget. — Valóban dicséretekre válik iparosainknak, nemkülönbösen az egyesületnek, hogy a korrallal való haladást, a művelődést ez uton is igyekszik tagjainál fokozni. — Az előadás kimagasló alakjai voltak: *Firnstall* Jolán, *Szabó* Ilona, *Veszprémi* Zsuzsika, *Szabó* Anna és *Princz* Heléna kisasszonyok. — Úgyszinte jók voltak *Varga* Gyula, *Zagyva* István, *Wienerberger* Béla és *Csapó* Lajos, míg a többi szereplők

is megállták helyüket. — A bevétel közel 300 frt, melyből a kiadások levonása után alig lesz valami jövedelem, mivel az ily mulatságok rengeteg kiadással járnak. — De ha felemlítettük azok neveit, kik a szín-előadás sikerét előmozdították, nem szabad megfeledkeznünk a két elnök *Ekkel* Lajos és *Morgenthal* Antaltól, valamint a rendezőről, *Jurcsó* Antal titkárról sem, kik nagy türelemmel, szolgálatkészséggel heteken keresztül fáradoztak — az arany ifjuságért!

A helybeli ev. ref. felsőbb leányiskola növendékei a tanárkar vezetése mellett február hó 9-én az intézet nagytermében táncszal egybekötött hangversenyt rendeznek. Minthogy meghívók külön nem adatnak ki, a tanárkar ez úton hívja meg az igen tisztelt szülőket és érdeklődőket.

A Termény és Hitelbank a múlt vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. A kisorsolt 8 igazgatósági tag ismét mind megválasztott. A múlt évi tiszta nyereség 20384 frt. 59 kr., melyből 12000 frt a) 12 frtjával osztalékkra, a többi tartalék-alapra, igazgatósági jutalékok és jótékonycélokra fordítatik.

A nagy-károlyi kath. legényegyesület *Kinczel* Jánosné, *Fetszer* Ilona uró védnöksége alatt az egyesületi ház-alap javára a „Polgári Olvasókör” dísztermében 1898. évi január hó 30-án, vasárnap zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj: Személyjegy 2 korona. Családjegy 5 korona. Karzatjegy — mely a terembe lépésre nem jogosít — 1 korona. Jegyek előre válthatók: *Harász* Pál r. b. elnök, *Papp* István egyll. alelnök és *Irsik* Ferencz egyll. pénztárnok uraknál. A felülfizetéseket hálásan megköszönjük és a hírlapban nyugtázzuk. Táncszestélyünk kezdete 8 órakor. A meghívó a pénztárnál kívánatra előmutatandó. Zenész: *Jónás* Gyuri. Izletes ételek- és italokkal *Kudla* vendéglős fog mérsékelt árért szolgálni.

Szintársulatunk az idény eltelte után *N.-Beckerekre* megy, hol április és május hónapokban előadásokat fog tartani. Annyi bizonyos, hogy ide nem tér többé vissza, mert a jövő igazgatótól függ, hogy kiket szerződtesse a jövő esztendőre.

A zsidó-nagybányai vasut létrejötte most már biztosítva van, s a kiépítés, mely mintegy másfél évet fog igénybe venni, tavasszal megkezdődik. Gróf *Teleky* Gézaé és *Nagy-Bánya* város polgármesteréé az érdem, kik 30.000 frt erejéig személyes garantiát vállaltak, csakhogy az ügy minél előbb lebonyolítható legyen. Közvetlen kocsik fognak közlekedni *Nagy-Bánya* és *Kolozsvár* között s az államvasutaknál szokásos zónatarifa szerint fog a személy és áruforgalom történni. Ugy van tervbe véve, hogy a vonal elsőrendű legyen teljes felszereléssel és kényelemmel.

A borellenőrző bizottság most már megkezdheti működését, a mi felette szükséges is, mert bizony városunk területén nagyon sok ólomcukrot mértek el egy idő óta. A főispán a bizottság elnökének dr. *Fejes* Istvánt nevezte ki, tagjainak *Keresztes* Sándort, *Fogarassy* Sándort és dr. *Tanódy* Mártont. A város már régen megválasztotta az ő tagjait *Wallon* Ede, *Litteczky* Endre és *Szabó* Lajos személyében. Nagyon helyes, hogy legalább egy orvos beleszerült a bizottságba, nem ártott volna valakit a gyógyszerészek közül is belevonni.

A felsőbbányai katolikus legényegyesület 1898. évi február hó 6-án a korona vendéglő termében könyvtára gyarapítására zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj: Személyjegy 60 kr, családjegy 3 személyig 1 frt 20 kr. Kezdeté 8 órakor.

Kutmestert a tanács nem nevezett ki, mert két ajánlattevő jelentkezett, hogy évi 1300 frtért az összes kutakat hajlandók jó karban tartani. A tanács jelentéstételre hívta fel a számvevőt, hogy mi költséget igényelt évenként a kutak gondozása. Ha a javaslatok előnyösnek fognak mutatkozni, az ügy eldöntés végett a közgyűlés elé terjesztetik.

Kath. ének és zeneegylet alakult Nagy-Bányán. E hó 16-án tartotta meg alakuló közgyűlését a városháza tanácstermében, mely alkalommal egyházi elnöknek *Rácz Pál* prépostot, világi elnöknek b. *Kováts Gézát*, titkárnak *Schönherr Sándort* választották meg, ugyanakkor az alapszabályok kidolgozása végett egy bizottságot küldöttek ki.

Horganybányákat fedeztek fel Máramaros megyében a budfalvi és batizi területeken. A horgany eddig Ausztriából és Poroszországból került hozzánk, a felfedezés tehát gazdasági tekintetből igen fontos hazánkra nézve.

Hálókocsik új közlekedése. 1898. évi január hótól kezdődőleg a budapest-máramarosszigeti vonalon a Budapestről este 7 óra 5 perczkor induló és M.-Szigetre d. e. 9 óra 50 perczkor érkező, valamint a M.-Szigetről d. u. 3 óra 56 perczkor induló és Budapest keleti pályaudvarra reggel 5 óra 45 perczkor érkező személyvonattal az utazó közönség kényelmére hálókocsik fognak közlekedni. A hálókocsik megfelelő pótló váltása mellett csak I. és II. osztályú utasok által használhatók.

Egy szélhámós a napokban a nőegyesület firmája alatt könyöradományokat gyűjtött, s közben akadtak, akik lépre mentek neki. Az illető Dobrosi Ferencz szatmári illetőségű egyén. Egy nőegyleti gyűjtőre Kölcsey Ferenczné s több előkelő nő nevét írta fel, a név után persze bizonyos pénzösszeget s aztán mint aki jól végezte a dolgát, megindult az ivvel kéregetni. Jó Ignáczné azonban felismerte, hogy az aláírások hamisítottak és az egész nem egyéb bűnös manipulációnál. Ebből a meglepetésből jóformán észre sem térhetett Dobrosi, már a rendőrség körmei közé került. Csak azon lehet csudálkozni, hogy akadt valaki városunkban, aki a szélhámósoknak pénzt adott a kezébe, mikor köztudomású dolog, hogy a nőegyesület saját tagjai által szokta a gyűjtést eszközölni.

Nő tolvajok. Turterebes hajdan híres volt arról, hogy kitanultabb tolvajokat alig lehetett kapni messze vidéken mint ott. Most már talán másként állanak a dolgok. De azért a vér úgy látszik, csak nem tagadja meg magát. Erről tanuskodik az a három jó madár, kiket Terebes ide liferált nekünk, hogy próbálják szélesebb körben is gyakorolni az ősi művészetet. Pap Mari, Probszt Erzsébet és Krulusz Mari terebesi illetőségű cselédleányok foglalkozás hiányában összelopogattak egyes kereskedésekből, ami a kezök ügyébe akadt. A legutolsó expedíció azonban rosszul ütött ki, mert Mertz József kereskedésében rajtavesztettek, s most a kir. ügyészség börtönében elmelkednek, hogy Szatmáron nem olyan könnyű lopni, mint Terebesen.

Fagydagok ellen. Fagydagoknak (kézen, lábon, orron, fülön stb.) felfakadását elkerülni, vagy már felfakadt helyek gyors beheggedését előidézni, fájdalmakat szüntetni, — bizonyára mindenkinek óhaja, ki e nemű bajokban szenved. Gyorsan és biztosan ható szert ajánlunk a korona beküldésére Lechenmayer J. C. Temesvár, Stefánia utca 16. (saját ház). — Elért sikerek bizonyítását kérjük.

Klein Ignác helybeli cipész üzletét, hol a legesinosabb kivitelű férfi cipők készülnek, ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe s mai számunkban közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Színház.

Itt volt Bakó László.

Nem a régi Bakó jött vissza. Az a délczeg, hatalmas termet megfogó, az az érczes hang, mely zengett, mint a templom harangja, megtompult. De izzó szenvedélye nőit, bravuros játéka fejlett, alakítása színesebb, modora kiszámítottabb, pathosa realisabb, kitörései még rázóbb hatásúak.

Három estén láttuk tőle Shakespearet egymásután. Kedden Hamlet, szerdán Corjolánus, csütörtökön Othello volt. A közönség a 2 első darabnál megtöltötte a színházat, de a harmadik estén már kimerült az érdeklődés. Csak Bakó volt mindahárom szerepben fáradhatlan, mindig a helyzet magaslatán, mindig művész a hivatottság criteriumaival.

Hamletben a szellemjelenet kissé vontatott s a „to by or not to by” jelentéktelen vala, de párbeszéde Opheliával kitűnő.

Corjolánban, — mit a tanuló ifjuság rendkívüli érdeklődéssel hallgatott — az V. felvonás nagy jelenetében (Kiss Julja hatásvontó gyarlósága dacára) megaló.

Othellóban a fokokint növekvő féltékenységre rajza, a gyilkosság s utóbb az önvád kifejezése remekül sikerült.

Mellette legjobb színészeink is törpék, lézengők.

Az örökszép, fenséges tragédiák után szombaton egy modern tarsadalmi színműben is fellepett Bakó. „A becselenség” egy sötét, fájó kép az életből, melyben szinte öntudatlanul, különös pressiók alatt elkövetett bűnökért bünhődik a becselenné lett házaspár s megnyugvás helyett a legfájóbb zavarban hagy a végső jelenet.

Bakó a gondtalan, hiszékeny férfit, ki *szigorúan elítéli az elbukottat, bár hasonló kísértésnek maga sem tud ellenállani*, a közvetlenség művészetével alakította. Talán erősebb és nyersebb is volt, mint kellett volna. Déry a léha apát, Várfalvi a nyelves szolgát elég jól adta. Kápolnaynak passzív szerepe volt a szó teljes értelmében.

Vidék.

Nagy-Károly, jan. 24.

Bessenyei-ünnep. A nkárolyi kegyr. főgymnasium önképző köre Bessenyei György születésének 150 esztendősi emlékeztérére február közepén ünnepet rendez, melynek jóvedelmét a kör könyvtára gyarapítására fordítja. Bessenyei a francziás iskolának alapítója, azon irányé, mely a mult száz végén

divatba jött franczia irodalmat utánozta. Néhány hóval ezelőtt Nyiregyházán leplezték le a szobrát a berczeli születésű költőnek. A vezető tanár *Csóti Márk* le is rajzoltatta Bessenyei képét, mi igen szerencsés gondolat, mert kiváló íróink arcképgyűjteménye legszébb faldíszje a középiskolák felsőbb osztályainak.

Korcsolyázás zeneszó mellett. Mult csütörtökön 10 kr. belépti díj és muzsika-szó mellett korcsolyáztak a gőzfürdő udvarán levő kivilágított jégpályán. Kedves látvány volt a kipirult arcú fiatalok jó kedvét és ügyes fordulatait látni. A néző közönség leginkább szülékből került ki. Utána társas vacsora volt a polgári kaszinóban.

Csikók futkározása. Néhány gazda avval mulattatja kedves csikóit, hogy bővebb tapasztalatok szerzése végett az utcára hajtja ki télen a virgocz állatokat. A csikók ki is használják szabadságukat, mert nemcsak a Hajdúváros, hanem a Kölcsey-utca aszfaltján is futató versenyeket rendeznek, itt ott hátba rugván egy-egy álmélkodó esellengett, vagy kedélyesen elállva utját a járókelőknek, kik az országút közepére kénytelenek a kedvesen ficzkádozó állatok elől kitérni. A rendőrség értésére adhatná a lögzárdáknak: 1) hogy nem minden ember lókedvelő s 2) az utcák már köztisztasági szempontból sem lóistállók. — Tessék ezt is hivatalból lezáfogni!

A nkárolyi Kölcsey-kör febr. 13-án tartja első közgyűlését. Eddig közel száz tagja van a körnek, azok negyedrésze alapító tag, miáltal a kör fenmaradása végleg biztosított. A közgyűlésen a tisztikar és választmány megválasztása után *Nagy László* alispán ur fogja a kör elzjáról, társadalmi és művelődési feladatairól értéközni. *Bársony István* vagy *Bartók Lajos* felolvasás tartására, *Poór János* kegyesr. tanár alkalmi költemény megírására kéretett föl. A kör társadalmunk intelligens részének leszen összehozója s annyiban mondható megyeinek, a mennyiben ezéül tűzte ki magának Kölcseyre vonatkozó összes irodalmi adatok összegyűjtését s egy megyei muzeum alapítását, melyre megyénk termény-, néprajzi és történelmi gazdagságánál fogva csakugyan égető szükség volt. Örvendünk a kör létrejöttének s kitarást kívánunk tagjainak.

Saját készítményű fehérneműim az ezredéves kiállítási éremmel kitüntette.

A FARSANGI IDÉNYRE

ajánlom nagyválasztékú

BÁLI KELMÉIMET,

melyek a legújabb divat-szerintiek, valamint **menyasszonyi ke-lengyéket**, melyek állandóan nagy mennyiségben s a legsolidabb kivitelben vannak raktáron

HAZAI IPARCSARNOKOMBAN;

ugyszinte a legjobb minőségű **szepességi lenvásznak, damaszt asz-tal és ágyneműek, törülközők, törülők stb.**

Kész szolgálattal

Páskuj Imre.

Saját készítményű fehérneműim az ezredéves kiállítási éremmel kitüntette.

Arjgyűjtést bérme ltre szívesen küldök.

Független, szövegek nagy mennyiségben.

Terményárak.

Termény métermázsánként	Szatmáron			
	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	10	50	11	60
Kétszeres	9	—	—	—
Rozs	7	50	—	—
Árpa	6	30	—	—
Zab	6	25	—	—
Tengeri	5	70	—	—
Kása uj	7	—	—	—
Fehér paszuly	8	80	—	—
Tarka	6	—	—	—
Szilva	19	—	20	—
" füstölt	—	—	—	—
Repeze	—	—	—	—
Krumpli zsákja	1	80	—	—
Szalonna	—	—	—	—

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. évi október hó 1-től.

Budapest-M.-Sziget:

Budapest	ind.	940	215	705	—	—
Debreczen	ind.	407	659	305	523	758
N.-Károly	ind.	619	823	519	757	1105
Szatmár erk.	ind.	715	907	618	903	1227
M.-Sziget	ind.	725	908	631	1149	1227
Körösmező	érk.	1100	1140	950	700	—
		410	—	130	—	—

M.-Sziget-Budapest.

Körösmező	ind.	—	—	1155	—	—
M.-Sziget	ind.	356	400	600	1030	—
Szatmár erk.	ind.	709	630	906	242	—
"	ind.	716	631	914	247	400
Nagy-Károly	érk.	815	717	1013	402	518
Debreczen	érk.	1022	843	1216	658	753
Budapest	érk.	545	150	810	—	—

Szatmár-Nagybánya és viszont.

Szatmár	ind.	643	730
Szinér-Váralja	érk.	841	919
Nagy-Bánya	érk.	1003	1041
Nagy-Bánya	ind.	545	325
Szinér-Váralja	érk.	708	450
Szatmár	érk.	856	638

A vastag betűvel jelzett idők a gyorsvonatok közlekedési idejét, az aláhuzott idők az éjjeli időt jelzik.

Mindenemü

HIRDETÉSEK

a legjutányos árban vétetnek fel

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

könyvnyomdában.

Mérték nélküli megrendeléseknél kéretik egy használt lábbeli beküldése.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben öt év óta fennálló s jó hírnévnek örvendő s jelenleg ngs. dr. **Lengyel Géza** ur **Kazinczy-utca 3-ik számú házában levő**

czipész üzletemet

a modern kor összes vívmányának megfelelőleg rendeztem be. Műhelyemben állandóan fővárosi munkásokat alkalmazok. Eddigi működéssel az intelligens közönséget szerencsés voltam megnyerni. Lelkiismeretességgel, szakszerűséggel és különösen kiváló pontossággal arra törekszem, hogy a közönséget ezentul is magamhoz vonzzam.

Raktáron tartok mindennemű különlegességu finom és szines **bőröket**, mi lehetővé teszi, hogy a legjobb és legkönnyebb **báli czipőket** is elkészíthessem. Sürgős megrendeléseket 24 óra alatt is elkészítek.

A n. érdemü közönség szives pártfogását továbbra is kérve maradtam

kész szolgálattal

Klein Ignác,
czipész.

Vidéki megrendelések gyorsan és a legpontosabban eszközöltetnek.

Sabária borotváló szappan főraktára klgr. 50 kr.

A farsangi idény alkalmából van szerencsém a mélyentisztelt helybeli és vidéki n. é. közönség becses figyelmét felhívni **nagy**

illatszer és pipere-szappan

raktáramra, melyeket alant látható leszállított áron árusítok, és pedig: 1 üveg finom zsebkendő-illatszer bármely virágillatban 20 krtól 3 frtig, ibolya, rozeda, gyöngyvirág, orgona, rósa, axylopija, széna, pirola, extra-helistrópe, blunc, d iris-blanc stb. stb. 20, 40, 60, 70 kr, 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt.

Pipere-szappanok:

Lilliom-tej szappan	—50
Orgona	—50
Speiek	—35
Ibolya-glycerin	—40
Rósa- " rud alakban	—35
Mo chus	—20
Tojás-glycerin	—15
Vindsor " 3 drb.	—25
Verseny szop 3 drb.	—20
Valódi „Bagoly” szappan	—30
Dr. Spiczter-féle epe-szappan	—35

Hajhullás, korpaképződés és a haj ápolására a következők:

Eau de Athénine hajhullás ellen	1.—
Eau de Chinin	1.—
Champong, kimérve 1 üveg	—70
Virágillatu haj-olaj	—15
Brillanhine minden virágillat	—40
Hajfesték arany, szőke, barna és feketére.	—

Fogtisztító-szerek:

Odol-fogviz kis üveg 60, nagy	1.—
Dr. Greensill-féle salicil fogviz	—40
" " " fogszop	—35
" " " fog-	—
szépitő por	—40
Dr. Greensill-féle kitűnő fogkefe	—40
Dr. Hieder fogpor	—25
Dr. Erdélyi fogpor	—50
Kalodont fog-erém	—35
Odantine Louis-féle	—60
" Treu-Nuglisch-féle	—70

Szépitő-szerek hölgyeknek.

1 drb finom párisi hölgy-puder	—40
Hoffer-féle puder	—70
Pompadour arczpor	1.—
Puder-bojhok 30, 40, 60	—
Pompadour arcz-kenőcs	—60
Dr. Spiczter-féle arcz-kenőcs	—50
Párisi glycerin erém	—40

Roykó-féle t.-ujlaki, Huba-féle jászberényi magyar nemzeti üvegben és tulusban, Bandolin francia **bajuszpedrök**, kitűnő **bajuszkötők**, valamint számtalan itt fel nem sorolható **pipere-czikkek** nálam a **legolcsóbban** szerezhetők be. — Továbbá **hajhálók**, **hajbetétek** (ei..lag) **hajfonatok** minden színben állandóan raktáron vannak. Vidéki megrendelések azonnal pontosan elintéztetnek.

Kérve a n. é. közönség becses rendelvényeit, maradtam Szatmáron, Deák-tér 20. sz., tek. Losonczy József ur fűszer üzlete mellett

Ugyanitt egy jó magaviseletli **flu**

kész szolgálattal

tanulóul
azonnal felvétetik.

Szabó Balázs,
fodrász.

Hajregenerátor, mely az ősz hajnak 10—14 nap alatt az eredeti színét visszaadja anélkül, hogy festené. á 2 frt.

Gering féle tyukszem tinctura a tyukszemnek gyökere kinyomására ára 60 krajczár.

Valódi párisi gummi különlegesség egy tuc. á. 2 frt.

ORGONA-ÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

Rieger testvérek

Budapest, Garay-utca 48.

Rieger testvérek Jägerndorfi (Osztr. Szil.) es. és kir. udvari orgona-gyárának fiókja. Legolcsóbb áron kiváló orgonákat szállítanak.

A cég 23 évi fennállása óta

540 új orgonát

épített, melyek közül **186** esik Magyarországra, a többi Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz, Olasz és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók
gyára.

Oberbauer Alajos utóda,

József főherceg es. és kir. fensége
és Klotild főhercegné asszony ö es.
és kir. fensége udvari szállítója.

Gyár és raktár:

BUDAPEST,

Váci-utca 14. szám.

Alapított 1863-ban.

Ötször kitiüntetve.

Ajánlja:

miseruha és egyházi szerelvényekből dusan felszerelt nagy raktárát, mely bővelkedik **góth-, román és renaissance-stylü ruhákban**, valamint **pontifikáló szerekben**,

Egyházi és egyleti zászlókban, ércz- és faárúkban stb

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentesen küldetnek.

▶ Oltáregyleti szállító ◀

▶ Csillárpetroleum literenként 20 kr. ◀

GYÓRY KÁROLY

ÜVEG, PORCELLÁN és LÁMPAGYÁRI FÓRAKTÁRA
SZATMÁR, DEÁK-TÉR, (ANDRE-HÁZ.)

Ajánlom dusan felszerelt **üveg és porcellán kereskedésmet**, mint legelőnyösebb bevásárlási forrást.

6 személyes etkeszlet legfinomabb carlsbadi porcellán feltűnően szép kivitelben 40 darabból összeállítva 14 frt 50 kr.

6 személyes etkező készlet kis összeállítással 26 drbból diszes festéssel és aranyozással 7 frt 80 kr.

6 személyes kávé, teás, fekete-kávé készlet finom carlsbadi porcellán 15 drbból domboru és sima kivitelben festett dus aranyozással.

1 személyes kávé készlet 3 frt 80 kr.

6 " teás " 4 frt.

6 " fekete kávé készlet tálcával 14 frt.

1 mosdókészlet 7 drb. festett aranyozással 5 frt 50 kr.

6 személyes majolika ozonnás készlet 6 tányér, 1 talpas tál 3 frt. 50 kr.

lvó-készlet honi gyártmány homályos sávval (vizes, boros, palinkás készlet) 2 frt 90 kr.

Ugyanaz finom gravírozással 4 frt 50 kr,

tisztelettel

Győry Károly.

▶ 5 literenként házhoz szállítva. ◀

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére a „vörös kereszt”-hez.

Kitiüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Boulogne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl az 1897-iki téli idényre:

papi-, rend- és világi

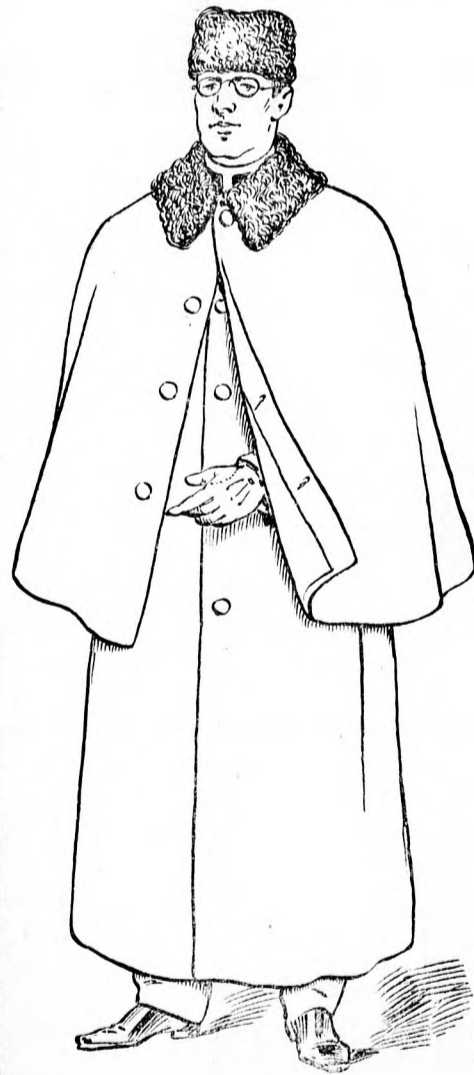
RUHÁKAT;

különösen:

meleg téli **havelokokat**, s. p. finom fekete palmerstonból ujjak nélkül 18 frt, ujjakkal 24 frt.; ujjakkal és valódi széles prém-gallérral, bélelve 34 frt.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból, tartós és diszes kivitelben. **Szövetek méterszáma** is eladatnak.

▶ Egyházi szerek ◀

végleges megrendelés után olcsón szállítatnak.

Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.